

Sy-li spëwał,
Pilnje dżëłtał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mërny
Čerstwosé da.

Njeh ty spëwaš,
Swérnje dżëłtaš
Wšëdne dny;
Dżëń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřëw ée!

F.

Sserbske njedzëlske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedzëla Palmarum.

Fil. 2, 5—11.

Njedzëla Palmarum je dženša. Do Jerusalema du nasche myšle. Jesuř dżerzi šwój pokledni šwjedźenški pschikhad do šwojeho mësťa. Wulka była ludzi pschewodža jeho. Gałosy rubaja wot šchtomow, palmy sczelu na pucz, jako šwojemu kralej hołduja jemu a pschuwystaju jemu wješełe: „Hosianna, khwaleny budž, kiž pschińdže w mjenje teho Anjesa, hosianna we wyšokosći.“ A tón Anjes? Šhutne myšle hnuja jeho wutrobu; wón wë, kaž šo nëtko to stare wëšczenje profety Sacharja dopjelni, tak je nëtko tón czař tu, šo budže wón poddaty do rukow šwojich njepscheczelow, kotřiz budža jeho moricž, šo by šo wschitko dopjelniło, šchtož pišane šteji psches profetow; wón wë, šo budža czi šami ludžo, kotřiz dženša jemu hosianna pschuwystajo, pjatt wołacž: šchizuj, šchizuj jeho! Dha pschistupja nëtki Grichojo k Filipukej a proscha jeho: knježe, my chzemy rad Jesuřa wohladacž. Tón powjeda to šwojemu Anjesej a nëtš facžehnje šbóžna wješełosć do jeho wutroby; tuto žadanje je jemu šaruczenje ša to, šo je pola pohanow polo bëłe k žnjam, šo wón pola nich wotewrijene wutroby namaka.

Wjele lëtstotkow je šo po tym minyło. Šažo je njedzëla Palmarum. A dženša hołdujemy my Jesuřej jako šwojemu kralej a šbóžnikej a pschuwystamy jemu:

Hosianna! witaj k nam!
Bóž, czi napschecziwo džemy.

Wutroba šo hori nam,
A noham šo czi czišnyčž chzemy.
Pocžehń nuts, ty žadany,
Ty šy jara witany.

A mjes nami je cžrjódžicžka mlodych kšchescžijanow, kotřiz šebi, kaž nëhdy tamni Grichojo, žadaju, Jesuřa wohladacž. A wam, lube pacžerške džëczi, chzu dženša rëcžecž. Wy chzeczë dženša psched wobliczo šwojeho Šbóžnika, kotřiz je psched 14 lëtami wař ša šwoje džëczi we šwjatej kšcheczenizy pschijał, štipicž a jemu, šchtož tehdom njemóžesčecžë, šjawnje psched žyłej wořadu šlubicž: Anježe Jesu, twoji chzemy byč a wostacž hacž do šwojeje šmjercžë. Połni wješełeho džëłbracža hladamy wschitzy na wař, wořebje wařchi štaršchi. Wjele prózy a džëła a štarosčëw šu wasche dla mëli. Ale hdyž dženša wař widža w psyche mlodosčë, hdyž na to myšla, tak móžnje je tón Anjes jim pschëzo pomhał, huřto wjele krařnišcho, hacž šu šo nadžijeli. A tu klineži w jich wutrobach to džakne wuřnacžë: hacž šem je mi tón Anjes pomhał, a tón khwalobny khërłusch: Šhwal teho Anjesa, moja duřcha, a njesapomń jeho dobrotow. Ale niz jenož wješeły, ale tež šhutny džëń je džëń konfir-mazije. Nëtš halle tu žyłu šhutnosć cžłowškeho žiwjenja šesnajecžë, wulke cžëžke špytowanja na wař pschińdu, hdyž šcže žimi w czařu, w kotřymž je njewëra tak wulka, a hrëchi šo wjazy njepotaja, ale njehańbicžitwje wuřtupuja. A hdyž na to myřlu, dha wotuczi we mni to prařchenje: budžecžë wy šo dobre bëdženje bëdžicž a dostanjecžë junu tónž wëry, duřchom šbóžnosć, abo wopuřcžicžë wy šwojeho

Šbóžnika a stupicze na tón ščěroki pucž, kotryž je w spoczatku rjany a wješeły, ale kotryž do skazjenja wjedže. A pschi tutych praschenjach budže mi šhutnje wokolo wutrobny a s zylej duschu prošču ja sa waš: O Kaježe, pomhaj nětk, o Kaježe, dai nětk, so by šo wschitko derje radžiko. Kaježe Jesu, njedaj žanemu tutych džěczi šhubjenemu hycž!

Dženša hori šo wašcha wutroba w lubosczi k Jesušeji a wy macže wschitke to sprawne frute prjódktowacze: my chzemy šwoje šwjate šlubjenje, kotrež dženska wuprajamy, šwěru džeržecž. Ale na tym njeje došč. Wostańcze w mojej lubosczi, praji tón Kajes, šchtóž do kónza wutraje, tón budže šbóžny. Duž šapšajcze šebi hluboko do wutrobny, šchtóž wašch Šbóžnik wam dženska pschivola:

Š ó j c z e š a m n u !

1. Ša šym waš hacž do šmjercze lubował, duž poddajcze šo mi s czěkom a s duschu;
2. ja šym wam najšpšchi pschiklad dał, duž budžcze mi podobne;
3. ja šym šchoł pšches šchiz a šmjercž do krašnosče, duž šlědžcze ša mnu.

I.

Šrudnje je, hdyž něchtó, kotryž je w dobrych wobštejnosčach žiwny byl, pšches šjebanje ludži šwoje zyle šamoženje šhubi a wokhudži kaž proščer. Ale to pschemějenje, kotrež je Jesuš na šo wšał, je hišcže wjele wjetšche. Wy šnajecze jeho žiwjenje. Něhdy běšche wón, kaž japoschtol w našchim tešcže praji, w Božim šchtalcze. Wón je wěrnny Bóh wot wěčnosče šem a je w njebjěšach bójšku czěscž a krašnosčž wužiwala. Ale tuto šwoje bójštwó nješđerži wón ša rubjenštwó, to reka ša něšchtó, šchtóž dyrbješche wón na kóždy pad mēcž, ně, wón wupróšdni šo šam, wón wotpołoži šwoje bójštwó wošebnosče, šwoju wschehowědomnosčž, wón šo prašcha: šchtó je šo mje dótknyl a kał wjele potrutow šhlěba macže; šwoju wschehomóz, wón dyrbi šebi pschezo wot Boha móž k džiwam wuproščecž, a hdyž jeho hodžina tu njeběšche abo hdyž ludžo do njeho njewěrjachu, dha njemóže wón šwoju krašnosčž šjewicž. Wón wša wotročkowski šchtalt na šo. Kał šhudobny běšche jeho narod, hródž běšche jeho přenje wobudjenje, žlobik jeho přenje ložo. Šhudny je wón wostał šwoje žiwe dny tu na šemi, wón njeje měl, hdyž by šwoju hlówu položil. Wóžni a bohaczi šwěta njechachu ničó wo nim wjedžecž; s niškimi ludžimi, s hrěšnikami a žlonikami je wón wobthadžował a ša wučobnikow wušwoli wón šebi jednorých mužow, rybakow. Wón bu podobny cžłowjekam a na wašchnju jako cžłowjek namafany. Šladajcze na to džěcžatko Jesuš, s pšelushtami je powite a potřeba macžetneho wothladanja runje kaž wy něhdy. Wohladajcze na mlodženza Jesuša, wón je štaršchimaj poddany a pschiběra na mudrosčzi a na lětach. Wohladajcze na muža Jesuša, wón je hlóbdny a lačny, špróžny, wješeły, šrudny. A hišcže hlubšcho je wón šo ponižal. Wón je šo poddał do rukow šwojich njepšchecželow, cži šu jeho hanili a wušměwali, šchwikalili a šaplurali, šu jemu cžetnjowu kónu na hlówu štajili, šu jeho s měšta wuštorcžili, na šchiz pschibili, hdyž je wón šmjercž škóštnika a bohahanjerja wumrjel. Šajke je to poniženje! Wot Božeho štoła hacž na šchiz, wot njebjěšeho wješela hacž k najžaloštnišchemu cžetnjenju, wot halleluja jandželow hacž k hanjenju a wušměščenju bješbóžnyh ludži a hrubých wojakow.

A cžehodla? Žana móž w njebjěšach a na šemi njeje jeho nušowacž mohla, šo tak hluboko ponižicž. Ale wón je to cžinił s luboscže k nam šhudym hrěšnym cžłowjekam. „Cže njeje ničó hnało do teho hubjenštwó, wscho bohastwo bē mało, to luboscž doštonja.“ Dokał je wón waš, lube pacžeršte džěczi, lubował, teho dla je wón šo wupróšdnił a je na našchu šemju pschišchoł, je cžetpil a wumrjel, so bjšcže šbóžne byle. Wjes njeho bjšcže šhubjene, wěcžnje šhubjene byle, ale to njemóže jeho luboscž pschidacž, jemu je waš žel a teho dla je wón najcžějšchi šchiz na šo

wšał, je šamo wumrjel, so by waš wumohl, warbowala a dobył wot wschitkich hrěchow, wot šmjercže a wot cžertowščeje mozy. Dyrbi tutón wopor jeho luboscže podarmo hycž? Ně, ně, poddajcze šo jemu s czěkom a s duschu. Dřoho je wón waš wušwolił, duž wopokajcze šo jako jeho wobšedženštwó. Wy šnajecze tu rukú, s kotrejž móžcže jeho šapšchimnyčž a twjerdže šđeržecž. Ša ruka je ta wěra. Wěricž pak njerěka jenož, něšchtó ša wěrnó džeržecž, ně, do Jesuša wěricž, to reka, šo jemu zyle dowěricž, a šchtóž to cžini, tón njemóže wjazny šebi šamemu a šwětej šlužicž, ale tón hinał njemóže, tón dyrbi Jesušeji šlužicž, tón dyrbi to cžinicž, šchtóž wón šebi žada, šchtóž jeho šwješeli. Šawjedžerjo tež k wam pschišupja, špytowanje na waš pschidž, tak móžne, kaž wy jo šebi dženska hišcže njemjšlicže. Cžert je móžny a ma wjele šlužobnikow, w najrjenšchich barbach budže wam hrěch pschewoczi štajecž, waš k štemu cžahnyčž a wabicž a wam wjele rjaneho a wješeteho šlubicž. O njepošłuchajcze na njeho; wostańcze Jesušeji šwěrne, kotryž je waš hacž do šmjercže lubował. Špomńcze na njeho w hodžinach špytowanja. Nješrajajcze s hrěchom, njerěcžcže žane šłowo, kotrež wašch Šbóžnik njemjšlicže, njecžicžcže ničó, šchtóž wón njemjšlicže widžecž, njemjšlicže nihdže, hdyž njemóžcže jeho šobu wšacž, hdyž bjšcže šo hańbowale a naštróžake, hdy by wón k wam pschišupil. Wón je šwoju krej ša waš pschelał; njech nětk šjewi kóžda kapka krowě, šo šcže wy jemu pošłušchne. Wón je šwoje žiwjenje ša waš wostajil; nětk pošwjećcže wy jemu šwoje žiwjenje. Wón je waš lubował hacž do šmjercže; nětk lubujcže wy jeho hacž do šmjercže, w mlodosczi a w štarobje, we wješelu a w šrudobje, s mozami cžěla a s darami ducha. Wodajcze šo jemu s czěkom a s duschu!

II.

Ale to njemóžcže se šwojeje mozy. Šeho dla je Jesuš wam pschiklad dał, kał dyrbicže žiwe hycž. Budžcže jemu podobne, budžcže teje myšle, jako Šhryštuš Jesuš tež běšche. Šcho pak je, šchtóž dyrbicže wot njeho namušnyčž? Šeho ponižnosčž. Wón je šo šam ponižil. O budžcže tež wy kóždy cžasž ponižne. Šordym šteji Bóh napšchecžimo, jenož ponižnym dama wón hnadu. Šordoscž, duchowna šordoscž, kotraž je nam wschitkim pschinarodžena, je najwjetšchi njepšchecžel šbóžnosče. Šordny ma šebje šameho ša dobreho, wón njewě, šo je jeho duscha na šmjercž šhora, a kaž žadny štrowy lěšarja njewoła, tak nima tež šordny žadanje po Šbóžniku. Wjes Šbóžnika pak šmy wschitzy šhubjeni. Ně, budžcže ponižne, wušlicže pschezo lěpje, šo šame pošnacž, kał šłabe, kał hubjene, kał šhore wy šcže, a wuproščecze šebi, kaž je to Jesuš cžinił, móž, móž k dobremu wojowanju.

A dale wušlicže wot Jesuša, kał dyrbicže šlužicž. Šeho zyle žiwjenje je wulke šluženje. Cžłowski šym njeje pschišchoł, šo by šebi šlužicž dał, ale šo by wón šlužil. Še jich wjele, kotsiž maja šluženje ša hańbu. Ale móže to hańba hycž, šchtóž je Jesuš cžinił? Šóžny dyrbi šlužicž. Šhěžor je přeni šlužobnik našcheho luda. Wišmarč je jako napišmo na šwój row postajil te šłowa: šwěrnny šlužobnik šhěžora Wšylema I., a tež wy dyrbicže šlužicž. Najwjazny wot waš nětk štaršchiski dom wopušcž a šebi pola zušych ludži šwój wschědny šhlěb šašlužka: šlužcže šwěrnje! A hdyž budžcže doroscžene a šmějecze šwoje pomolanje: šlužcže šwěrnje Bohu a cžłowjekam. Njepštajcže jenož šwój wužitk, ale šbože a lěpšche bližšcheho, kaž je to Jesuš cžinił, šo budže Bóh pšches waš cžěcženy.

A š. wušlicže wot Jesuša jeho pošłušchnosčž. Wón bē pošłušchny hacž do šmjercže, haj do šmjercže na šchizju. Cžeho dla je wón cžetpil a wumrjel? Dokał šebi jeho Wótž to žadašche, dokał běšche to tón jenicžki pucž, na kotrymž móžšche šo našche wumóženje dopjelnicž. Šemu běšche jědž, wolu njebjěšeho Wótž cžinicž, wón hinał njemóžšche, wón cžujšche šo we wutrobje

Ĺ temu czerjenty, to bęsche jemu wjebele a wofschewjenje, Boha poſchluchacz. Wy wſchitke ſnajecze wolu Božu, wy węcze, ſchto wón ſebi wot waſ ſada, ſchto je dobre a ſle. Duž budźce Bohu poſchluchne, ſhodźce po jeho puczach, hladajce ſo hręchom. Wſches hręch mōžce ſebi ſnano na wofomik ſbože a wužitk dobnyč, ale khoſtanje njewuwoſtanje. Wóh je ſwjaty a prawy, wón khoſta hręchnika huſto hižom tu na ſemi, a węcze we węcžoſczi. Nę, Boža wola njech je wam pſchezo najwſchſchji ſakoſt.

Alle pſchezo ponižny bycz, ſlužicž, Boha poſchluchacz, to njemōže ničto ſe ſwojeje mozy, Ĺ temu dyrbimy ſo ſami ſaprecž a pſchewinyč. Tež ſa Jeſuſa njebęsche lohko, ſwojemu Wótzej pſchezo dźecžazu poſchluchnoſcž wopofaſacz. Spomńce na jeho duchowne będjenje w ſahrodze Gethſemane! Alle ſchto je wón tam cžinił? Wón je na ſwoje kolena padnył a ſo modlił. A ſczeniſkojo powjedaja nam huſto, ſo je wón ſo modlił. Tak budźce tež wy wobſtajne w modlitwje. Sčtož ſo njemodli, tón wobſwęczi Ĺ tym, ſo njeje Bože dźecž, ſo je duchownje mormy. Žadny džen njemē ſo we waſchim žiwjenju minyč, na kotrymž wy ſo ſe ſwojim Bohom njeroſręcžujecze! A wobkrucžce ſo w piſmje! Kał derje je Jeſuſ ſwjate piſmo ſtareho teſtamenta ſnał! Hdž je ſtarſchifeho doma do zuſby pocžehnjecze, dha wſmicze ſebi bibliju ſobu a cžitajce w njej pilnje. W njej namaſacze brónje pſchecžiwu njepſchecželam duſche. Sara pomucžaze je, ſo je Jeſuſ ſphtowarja w puſcžinje 3 krōčž Ĺ Božim ſłowom wotpofaſał. Kał mōžce wy w hodžinach ſphtowanja wobſtačž, hdžž Bože ſłowo njefnajecze?

A pſchińdžce pilnje do Božeho doma! Zało 12 lęt ſtary hólž praji Jeſuſ: Njedyrbjak ja bycz w tym, ſchtož mojego Wótza je? A pola Lukaſcha 4, 16 cžitam: Wón džęsche do ſchule po ſwojim waſchnju na ſabbatny džen. Cžinčce tež wy tak. Na dnju teho Knjeſa dyrbimy w domje teho Knjeſa bycz. Njedžela, na kotrejž předomanje Božeho ſłowa njefſchymy, njeje žana prawa njedžela.

III.

Teho dla, dokež bęsche Jeſuſ poſchluchny hacž do ſmjercze, je Wóh jeho powyſchit. Nęhdy bęsche wón w Božim ſchtalce, nęk je wón Bohu runy, Wóh je jemu wſchitke węzy do jeho ruki podał, wón wjedze knjejſtwo a ma mjeno, kotrež pſche wſchitke mjena je. Kał wulke je jeho mjeno tu na ſemi! Wot jeho naroda licžimy lęta, w jeho mjenje ſapocžinamy kōžde nowe lęto. Teho mjeno ſwęczi ſo we wutrobach ſchęſcžijanow a wjele tyſaz ſu wjebele jeho mjena dla ſwoje žiwjenje woſtajili. Wjele tyſaz žyrtwjom je natwarjennyč Ĺ cžęſczi jeho mjena, a my duchowni njewęmy ničžo wyſchſche, hacž jeho mjeno ſhwalicž a w žylej pacžerſtej wucžbye njefſmy ničžo druhe pytałi, hacž jeho mjeno do waſchich wutrobow ſapiſacz, ſo njebnyſcže na nje ženje ſabnyli. A hdžž widžimy, ſo jich wjele w naſchim cžafju jeho mjeno hidži, dha wobſwęcžuje to nam, kał mōžne je. Alle hiſcže kraſniſche, hacž tu na ſemi, je jeho mjeno w njebjebach. Tam modla ſo Ĺ njemu ſwjeczi jandželjo a ſbōžnje dokonjeni a ſpęwaja bješ pſchęſtačža jemu cžęſč a ſhwambu. A ſamo w tebi ma jeho mjeno mōž. Eli duchoyo, kotſiž ſo ničžeho njebwa, tſchepotaja pſched nim, pſchetož woni derje wjedža, ſo budže jich junu ſudžicž.

Tajku mōž a kraſnoſcž je Wóh naſchemu Sbōžnikaj dał. A tón cžze, ſo bychmy junu na njej džęł brali. Hdžž ja ſym, praji wón, dyrbi mōj ſlužobnik tež bycz. Kałke ſbōžne ſlubjenje! Nječacze wy, ſo ſo tež nad wami dopjelni? Eſu wſchelate pucže, kotrež wot Božeho woltarja wjeddu. Wy hladacze poſne wjeſelnyč nadžijow do pſchichoda a wocžakujecze wot žiwjenja wjele ſboža a wjeſela. Alle ničto njewē, kał Wóh waſ powjedže; pucže, na kotryčž ſlōnzo ſboža ſo ſwęczi abo pſches cžęmne doſy ſrudoby a njefboža. Alle to ja wēm, tež w najcžęmniſchim dole mōžce wy ſbožowne bycz, hdžž ſa Jeſuſom ſlędžicze. Wón dawa mōž,

ſwęcło, troſcht a woſebje mēr Boži do wutroby, kotryž je wyſche wſcheho roſoma. A kałke wjebele, kałke ſbōžne ſacžucze je, hdžž mōžce ſebi prajicž: ja ſym ſo ſam pſchewinył, ja ſym Bohu a cžlowjekam ſwērnu ſlužik, wote mnje wuſhadža žohnowanje na druhich. A hdžž ſlōncžnje Ĺ wumrjeczu dže, potom woſmje Jeſuſ tu duſchu do njebjeſ, wón durje paradija wotewri a jej da wjebele tał wulke a ſbōžne, kaž my ſebi nęk ani myſlicž njemōžemy. Naſche žiwjenje tu na ſemi je pſchihotowanje na węcžoſcž, ſemſke žiwjenje je krōtke, węcžoſcž je bješ kōnza. Hdžce cžzecze we węcžoſczi woſtačž? Bola Jeſuſa w kraſnoſczi abo ſdaleny wot njeho we cžwili? Wot waſ to wotwiſuje. O ſlędžce ſa Jeſuſom!

ESlubže jemu: Dha wſmi nęk mojej ruzy

A pſchewodž mje

Na pucžu Ĺ njebju duzy

A wobſtajnje.

Ža njemōžu ſam ſhodžicž

Niž krocžaktu;

Hdžž ty mje budžeſch wodžicž,

Tam ſobu du.

Samjeń.

M. w B.

Cžichi pjatk.

(Benjamin Schmolz, † 1737.)

Duſcha, dži na Golgatha,
Stup ſo pod ſchizž Jeſuſowu;
Wopomń, ſo tam pokuta
Wſchędnje ſmęje powab nowy.
Cžzeſch ty woſtačž njehnuty?
Ach, dha kamjeńtwjerdy ſy.

Hlej tón wobraſ žalofcže
Njes ſemju a njebjom wiſacz!
Eſamo pjero jandželſke
Njesamohko domopiſacz,
Sčtož mōj Sbōžnik cžępicž ma,
Kiž ſo na ſchizž pſchibicž da.

Žehnjo Bože bješ winty,
Twoju ſmjercž ja ſawinowach;
So ty ſa mnje wumrjel ſy,
E tym ja Božu huadu ſchowach;
Twoja krej, ſmjercž woporna
Njebjeſa mi wotanka.

Twoju luboſcž wotruncž
Njesamōžu do węcžoſcže;
Mohl wſchu kraſnoſcž ſwęta dacž:
Eſlębro, ſkoto, bohatoſcže,
Bych męł jeno kapčicžki
Borno twojej luboſczi.

Pofutnu a węřazu
Wutrobu ty žadaſch ſebi;
Ty ju debiſch Ĺ prawdoſcžu,
W tej ma ſwęrnje ſlužicž tebi.
Kaž ſy, Sbōžniko, ty mōj,
Tak ſym žiwy, mormy twōj.

ſchizžuj moje cžęko, krej,
Nječ ſo ſwērnu ſwęta wſdawam
A ſo jeno Jeſuſej
Sa cžafnoſcž a węcžoſcž dawam;
Wón njech w horju, ſchizžuj mje
Pſches ſmjercž Ĺ njebju domjedže!

K. A. Fiedleſ.

Dobraj pſchecželej.

Se ſnadž to nętko runje pjatnacze lęt, jał ſo na torhoſcžcu ſwjateho Turja we Lwowje (Lemberg) w Galizijſkej dwaj rjemjeſłniſkaj towařſchej (pucžowarjej) trječijſchtaj. Wobaj męjeſchtaj wačžok na ſhribjecze a wobaj ſo Ĺ męſcžęanſkim wrotam męřjeſchtaj. Hacž runje ſo njefnajęchtaj, dha ſo tola pſchecželniwje poſtrowiſchtaj a ſebi Ĺ krōtkimi ſłowami prajeſchtaj, hdžce ſtaj ſo naſtajikoj. Wobaj bęſchtaj na pucžu do Wařſchawy, ſchtož jeju jara ſwjeſeli; pſchetož ſamotne pucžowanje je woſtudle a cžini pucž daloki; dobry towařſch cžini pał pucž lohki a wjeſelſchji. Žedny towařſch ſo druhemu hnydom ſpodobafche, tał ſo po drōny w dobrej pſchęſjenoſczi dale krocžęchtaj, ſo wo wſchelatič węzach roſręcžuju.

Žedny Ĺ njeju bęſche kowařſki, rękaſche Jan Hawron a bę ſo w malej wjeſzy pod karpatſkimi horami njedaloko męſta Eſandęza narodžil. Druhi rękaſche Mičhał Kleczko a bęſche krawſki. Wón

bě i pěkného města Žiwza, ležázeho blízko mjesow awstriskeje Schlesynskeje.

Bo swontownosći běšče kóždy hinašči. Přeršči běšče móznischeho czěla, frjedžneho sróstu a dobreje strowosće; druhí pak bě trochu khdusčy a klabnyh mozow. Tola w smyhlenju běšchtaj wobaj jenajtaj: wonaj běšchtaj pobožnaj, bojeschtaj šo Boha, mějeschtaj sczerpliwosć a lubosć k druhim, a wjedžeschtaj šo pschistojnje sadžeržecž. Sedyn šo druhemu i kóždym dnjom bóle spodobasche, tak šo buschtaj bórny najlépšchej pscheczelej. Teho dla tež wobsamlnyšchtaj, w jenym a tym šamym měscze wostacž, hdy bnyšchtaj něhdže džělo dostałoj, a šlubišchtaj šebi, šo chzetaj šo šwěru podpjeracž.

Šizom tší njedžele běchu šo minyke, šo běšchtaj na puczu, a nihdže njeběšchtaj džělo namakałoj. Šo pak pucžowaršyžy rjemješknishy towaršchojo wjele pjenjes nimaja, to kóždy wě; pschetož woni mēnja, šo drje tola bórny něhdže džělo dostanu. Naschimaj pscheczelomaj běchu pjenjeshy po cžahu nimale wšchě i móschnje wulětaše, tak šo bu jimaj dale a hubjenšcho. Druhdy šo šta, šo wysche kuska šucheho khlěba, kotryž běšchtaj šebi wuprošyłoj, a wysche wodny, se žórka cžerpaneje, žyke dny nicžo druge ša žyrbu nje-mějeschtaj. A tola běšchtaj pschi wšchēm šwojim hubjenštwje špokojnaj a wješekaj, a hdyž běšchtaj šo wječzor na škomu lehnýłoj, šebi wacžof pod hłowu položiwšči a šo se šutnju wodžiwšči, špaschtaj lépje, dnyžli někotryžkuliz bohacžł we šwojim ložu na najmješchim pjerju a se židžanym křowom šawodžetny. Šchtož mějeschtaj a šchtož wot ludži dostaschtaj, to mjes šobu džěleschtaj. Škóbd a nusa, kotrejž jeju potrjehišchtej, w nimaj pschecželstwo hišchče bóle wobtwjerdžišchtej.

Škóncžnje cžah pschińdže, hdyž mějesche šo pokasacž, hacž je pschecželstwo wobaju mlodženzow prawdžiwje a na kšesčijanstwo šažožene. Šan Šawron, hacž runje móznischeho srósta, počža dale a bóle woškabjecž a khdženje bu jemu kóždy džěń wobczěžnišche. Wón dale a bóle na wotebjeranje mozow škoržesche, jedž jemu nješłodžesche, ale šo by pscheczela njesrudžik, wón šwoju klabosć pschewinycž pytasche a džěšche dale. Šizom běšchtaj mješny pólskeho kralejtwja pschecročyłoj a namakaschtaj šo w šrudnej pustej a pěšacžnej krajiny, hdyž žaneho cžłowškeho bydlenja widžecž njebě. Šucž bu i kóždej krocželu wobczěžnišči, jako Šawron na jene dobo šawoła: „Žuby bratsje, ja njemóžu dale.“ Š tutyhmi šłowami wón na šemju padže. Teho ruzny tšchepjetaschtej, šymny póť jemu na woblicžo wustupašche, wocž i šo šandželischtej. Wón ležesche kaž morny. „Alle Šano, ty mi tola njewumrjesch?!“ šawoła Michal wšchón šastróžany.

Škrawski na to nicžo njewotmolwi; we šwojej womorje ani njewidžesche ani nješlyšchesche. Šolny štracha šo krawski k njemu škšili, koschesche jeho blěde lizo, šyly pscheliwajo, trjjesche jemu cžolo, wotpinasche jemu jeho draštu a pschi tym šo nutrnje k Bohu modlesche, šo by jemu w tutej štrachnosći pomhał. Šeho modlitwa běšche horza a pošna dowěrjenja. Wšchal šo štanje, šo tež tajžy, kiž modlitwu jenož ša někajke nawucženje džerža, pschi njesbožownych podawšach abo pschi někajkim kšchžju njejabžy šo horzo modlicž počzinaja a šo pschi tym pschewědcža, šo je modlitwa špodžiwna móž, najlépšči trošcht a najwěščišči šrěđt k dostacžu Božeje pomozny. Tajkeje pomozny běšche pak tež naschimaj pucžowarjomaj jara trjeba. Wonaj běšchtaj šrjedž pusteje krajiny, a daloko a šchěroko njebě žana wješka widžecž. Njenadžujžy krawškemu, kiž šo se šwojim na šemi ležazym pscheczělom na wšchě waschnje našadžowasche, šo by jemu žiwjenje wrócžik, něchtó ša ramjo pschimny. Wón šo wobhladny a wuhlada burika, kotryž šo jeho lubosćiwje praschesche, kajke njesbože je jeju podeschtó.

„Ach, lubny pscheczělo!“ wotmolwi krawski, njedaloko bura wós

i dwěmaj wołomaj wuhladowšči, „Bóh je Tebe šem poškal, pomhaj mi. Šlaj, mój towaršch je štrachnje šchorik a leži tu kaž morny.“

Bur i hłowu pošwony a rjekny:

„Šchtož šwojemu bližšchemu w nushy njepomha, je podobny na Turku abo pohana. Pschimaj! mój chzemoj Tvojeho towaršcha na wós donjesč a ja jeho potom do bližšcheje wšy domjesu.“

Wonaj kšoreho, wo nicžim nicžo njewjedžazeho, na wós položišchtaj a jeho dale wjeseschtaj. Škrawski póđla wosa džěšche a njewjedžesche, tak by šo temu burej jenož dosč dodžakowacž mohł. Šo hodžiny šo mała wješka pokasa. Tam bur pschěd krocžmu dojedže. Šako běšchtaj kšoreho do njeje donješłoj, chžyšche krawski ša wješnje šaplacžicž, ale tón dobročywy cžłowjel žanych pjenjes njebjerjesche, ale šawróčzi wós, šo by na druhu štronu domoj jěł, jako běšche prajik, šo kšoremu šterje a lépje wotkhorjenje pscheje.

Wjenje dobročywy šo krocžmar-žid byč šdasche. Michal to bórny špóšna; pschetož i jeho kšaleho pohladowanja bě widžecž, šo wón wěšty njebě, hacž směje i teho žadny dobytł, hdyž teju žuňkow pschi šebi wobkšowa. Škrawski teho dla hnydom šchěšnał wucžě a jón židej do ruki položi. Duž šo židowe woblicžo na měscze pscheměni, a wón počža šo praschecž, šchto je šo jeho towaršchej štalo. Šako běšche Michal wšcho wupowjedal, židowa žona někajke štrome šela wotwari. Michal da šo Šanej teje wodžicžki napicž a šmy jemu i njej jeho woblicžo, po cžimž jeho towaršch wužny. Škrawski šo k njemu šny a jeho wotkšowasche a po někotrych hodžinach krawski wotucži a šwojeho pscheczěla i wuprajenjom někotrych šłowow njemalo šwješeli. Šotom pak wón bórny šako wužny a žyłu nóz cžishe špasche; nasajtra pak šo k wobaju radosčzi pokasa, šo je najhórschi štrach pschětraty. Alle Šan bě tola hišchče tak klabny, šo na dalšche pucžowanje na žane waschnje myšlicž njemóžesche.

Tak šo tyžěń miny; žid šlicžbowanje pschinješe a šaplacženje žadasche. Škrawski jemu dołh šaplacži, tola pak se šwojimi pošblednimi pjenjesami. Alle šchto dale cžinicž? šo Michal pschi šebi praschesche. Šso na pucž pušchčicž, njeběšche móžno. Žid hnydom špóšna, šchto šebi krawski myšli, a teho dla rucže praji, šo jeju bjes pjenjes dlěje wobkšowacž njemóže a nočžy. Michal kšwilu šamyšleny šedžesche, štany potom a wotewri šwój wacžof, i kotrehož šwoju njedželstu šutnju wša a ju židej pokasa.

„Šchto ša nju dacže?“ šo jeho woprascha.

Žid šebi ju dołho přěđku a pó dlu wobhladowasche a potom rjekny: Šm, dwaj šchěšnałaj ša nju dam.“

„Alle pscheczělo!“ praji krawski, „ja šym tola dwanacže šchěšnałow ša nju šaplacžik a nješšym dołho w njej khdžik. Wóškom šchěšnałow móžecže kšoble dacž a pschi tym hišchče dołh dobytł šcžinicže.“

„Dwaj šchěšnałaj dam“, wotmolwi žid, „a jeli ju ša to pschecdacž nočžecže, Šaju tu dlěje cžerpicž njemóžu.“

„Nó, moje dla“, šawoła Michal, „dha ju ša to wšmicže, ale tyžěń hišchče pola Šaš wostanjemoj.“

„Derje“, rjekny žid, „na tak dołho chžu Šaju hišchče wobkšowacž.“

(Pschichodnje dale.)

Wšhelake i bliska a i daloka.

— 19 mlodženzow je wotkšadne pruhowanje na Budyškim gymnastju wobštalo. Mjes nimi je jedyn Ššerb, šyn knjesa šar. Šubizny w Šutezach. Wón chže duchownštwu študowacž.

— Hišchče juntrócž dopominamy Ššerbow na pschihotowaršnju na šeminar we Šojerezach, hdyž móža šarschi šwojich šynow ša tušche šrěđki hacž druhdže ša wucžerjom wuwucžicž dacž.